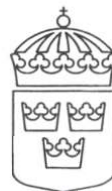


Riksdagens protokoll

1993/94:14

Måndagen den 25 oktober

Kl. 15.00–15.02



Protokoll
1993/94:14

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 18 och 19 oktober.

2 § Anmälan om kompletteringsval till utrikesutskottet och jordbruksutskottet

Talmannen meddelade att Socialdemokratiska riksdagsgruppen som suppleant i utrikesutskottet och jordbruksutskottet under Berndt Ekholms ledighet anmält hans ersättare *Lars-Olof Karlsson* (s).

Talmannen förklarade vald till

suppleant i utrikesutskottet

Lars-Olof Karlsson (s)

suppleant i jordbruksutskottet

Lars-Olof Karlsson (s)

3 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Proposition

1993/94:66 till arbetsmarknadsutskottet

Motionerna

1993/94:Ju7 till justitieutskottet

1993/94:Fi1 till finansutskottet

1993/94:Fö3 till försvarsutskottet

4 § Förnyad bordläggning

Föredrogs men bordlades åter
Skatteutskottets betänkanden 1993/94:SkU1 och SkU2
Justitieutskottets betänkanden 1993/94:JuU2 och JuU3
Lagutskottets betänkanden 1993/94:LU1-LU3
Utrikesutskottets betänkande 1993/94:UU5
Socialutskottets betänkanden 1993/94:SoU1-SoU6
Näringsutskottets betänkanden 1993/94:NU1, NU3 och NU4
Arbetsmarknadsutskottets betänkanden 1993/94:AU1-AU3

5 § Bordläggning

Anmälades och bordlades
Proposition
1993/94:80 En allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring

Motionerna
med anledning av prop. 1993/94:21 Vissa ändringar i vallagen (1972:620)
m.m.

1993/94:K1 av Christer Lindblom (fp)
1993/94:K2 av Lena Öhrsvik och Bengt Kronblad (s)
1993/94:K3 av Knut Billing (m)
1993/94:K4 av Harriet Colliander (nyd)

med anledning av prop. 1993/94:26 Utvidgad rätt till målsägandebiträde och
förbättrat rättsligt bistånd till brottsoffer utomlands
1993/94:Ju8 av Lars-Erik Lövdén m.fl. (s)

med anledning av skriv. 1993/94:61 Redogörelse för vidtagna åtgärder för att
stärka det finansiella systemet
1993/94:N1 av Johan Lönnroth m.fl. (v)

6 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställdes

den 22 oktober

1993/94:42 av *Rolf L. Nilson* (v) till näringsministern om kärnkraftens tillförlitlighet:

Det finns i dag anledning att ifrågasätta om de svenska kärnkraftverken kan uppfylla de krav som man rimligen måste ställa på tillförlitliga energikällor. Sedan sommaren 1992 har ett varierande antal kärnkraftsreaktorer varit avställda av främst säkerhetsskäl. Detta beror på att tekniska fel, även om

de i sig själva är relativt begränsade, kan få omfattande säkerhetsmässiga konsekvenser.

Under sommaren 1992 stängdes fem reaktorer på grund av tidigare okända tekniska fel i säkerhetssystemen. En reaktor – Oskarshamn 1 – har så omfattande brister att den inte kunnat återstartas, och när detta skrivs är sju av tolv svenska kärnkraftverk tagna ur drift!

Elförsörjningen i södra Sverige klaras nödtorftigt genom att reservaggregat har kopplats in och genom en omfattande import av el från Norge och Danmark.

Kärnkraftslandet Sverige räddas av två länder som saknar kärnkraft. Om den nuvarande situationen kvarstår (eller återuppstår) vintertid är risken överhängande för en mycket allvarlig elransonering, dvs. energiförsörjningen är inte tryggad ens i en djup lågkonjunktur med lågt energibehov. Det andra alternativet, att driva kärnkraften med lägre säkerhetskrav, är givetvis uteslutet!

Det finns anledning att tro att de störningar som nu uppträder i kärnkraftsaggregaten är olika yttringar av åldersproblem och att de snarare kommer att öka än minska. Det är inte försvarbart att göra omfattande ombyggnader i anläggningar som skall avvecklas om några år. Ombyggnader löser knappast problemen men kommer ofrånkomligen att användas av kärnkraftsindustrin som argument för fortsatt drift efter år 2010.

Kärnkraftsägare negligerar också folkomröstningens beslut och menar att så länge det inte finns någon lag om avveckling kan man fortsätta driften.

Kärnkraftstekniken får betraktas som en konst i utdöende. Amerikanska undersökningar har dessutom visat att det ur ekonomisk synpunkt är fördelaktigare att satsa på energieffektivisering i stor skala än att bygga nya kärnkraftverk.

Vänsterpartiets slutsats är att kärnkraften även av tillförlitlighets- och säkerhetsskäl måste fasas ut ur energisystemet. Processen måste vara slutförd 2010 i enlighet med folkomröstningsresultatet och gällande riksdagsbeslut. Det är svårt att tänka sig ett mera gynnsamt tillfälle att börja än i dag.

Avvecklingen måste ske under ordnade former och det innebär att den måste starta omedelbart. Det är också klart att en lag om avveckling måste skapas. I dag tillgänglig information talar för att den äldsta reaktorn, Oskarshamn 1, skall förbli stängd. Regeringen bör ta upp förhandlingar med ägaren omedelbart för att uppnå detta. Det är också nödvändigt att lagstiftningsarbetet startar omedelbart och genomförs med högsta prioritet och snabbhet. Den senaste tidens uttalanden visar att detta är helt nödvändigt om vi skall klara kärnkraftsavvecklingen utan problem med energiförsörjningen.

Kärnkraftsavvecklingen är en så stor omställning av energiförsörjningen att det är nödvändigt att den sker med stor öppenhet och i dialog med allmänheten. Den politiska kontrollen kräver en parlamentarisk avvecklingskommission, som följer och deltar i förloppet.

Tyvärr kan man inte utesluta att ett stort antal reaktorer måste snabbstängas, kanske vid ett ogynnsamt tillfälle. Detta kräver att man också gör en katastrofplanering för ett scenario med bl.a. omfattande elransonering.

Jag vill därför fråga näringsministern:

1. Vilka åtgärder kommer regeringen att vidta för att samtidigt trygga landets energiförsörjning och säkerhet vid kärnkraftverken?
2. Planerar regeringen att ta upp överläggningar med ägarna om Oskarshamn 1?
3. När tänker regeringen påbörja arbetet med en lag om avvecklingen av kärnkraften?
4. Vilken katastrofplanering har regeringen för snabbstängning av flera reaktorer?

den 25 oktober

1993/94:43 av *Guðrún Schyman* (v) till statsministern om demokrati och kärnkraft:

Folkomröstningen 1980 innebar att kärnkraften skulle vara avvecklad senast år 2010. Sveriges riksdag har bekräftat detta i ett flertal beslut.

Nu säger tre partier – varav två regeringspartier – att detta inte skall gälla. Dessa partier vill upphäva folkomröstningens resultat och riksdagsbeslut. Detta leder tankarna till parlamentariska metoder som vi inte trodde kunde förekomma i rättsstaten Sverige.

Moderaterna säger att folkomröstningens resultat och riksdagsbesluten är orealistiska. Folkpartiet anser att det är "skrivbordsprodukter". Folkpartiet kan t.o.m. – liksom Ny demokrati – tänka sig att bygga nya kärnkraftverk. Socialdemokraternas inställning tycks vara att avvecklingen inte kan vara genomförd till år 2010 och detta går inte att påverka i nämnvärd grad.

Denna inställning till demokratiskt fattade beslut är ett hot mot demokratin. Det spär på politikerföraktet och underminerar förtroendet för riksdagen och det parlamentariska arbetet.

Den borgerliga regeringen – som tycks vara djupt splittrad i frågan – har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att underlätta kärnkraftsavvecklingen. Även tidigare socialdemokratiska regeringars insatser har varit försumbara. Denna brist på initiativ gör nu att samma partier som haft makten kan säga att kärnkraftsavvecklingen är orealistisk. Detta hyckleri är skadligt för både landets väl och det parlamentariska styrelsesättet.

Handlingsförlamningen eller bristen på vilja hos de makthavande partierna gör att kärnkraftsägarna Sydkraft kan gå ut och säga att folkomröstningens resultat och riksdagens beslut inte har någon laga kraft. Det är först när vi fått en lag om avveckling av kärnkraften som utvecklingen av alternativa energikällor på allvar kan starta.

Men kärnkraftsavvecklingen är ingen teknisk fråga, som statsministern har sagt, utan en politisk. Det handlar om respekt för folkomröstningsresultat. Annars hotas förtroendet inför den kommande folkomröstningen om svenskt EU-medlemskap.

Jag vill fråga Carl Bildt:

1. Kommer regeringen att respektera folkomröstningens beslut att kärnkraften skall vara avvecklad till år 2010?
2. Om så är fallet, på vilket sätt kommer regeringen att verkställa folkomröstningens och riksdagens beslut om kärnkraftsavvecklingen?

7 § Kammaren åtskildes kl. 15.02.

Prot. 1993/94:14
25 oktober 1993

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

TOM T:SON THYBLAD

/Barbro Nordström

Innehållsförteckning

Måndagen den 25 oktober

1 § Justering av protokoll	1
2 § Anmälan om kompletteringsval till utrikesutskottet och jord- bruksutskottet	1
3 § Hänvisning av ärenden till utskott	1
4 § Förnyad bordläggning	2
5 § Bordläggning	2
6 § Anmälan om interpellationer	
1993/94:42 av Rolf L Nilsson (v) om kärnkraftens tillförlitlighet	2
1993/94:43 av Gudrun Schyman (v) om demokrati och kärn- kraft	4

